

Pulvis ad Epithemata hepatis.

℞. Rosarum Santali albi Santali rubri
 Absinthii Schœnanthi
 Spodii [pro eo, Eboris ustri]
 Spicæ Indicæ ana ℥ β.
 Contrita in pulverem misce, & repone.

CONFECTIONES

OPIATÆ.

Diabolibannum D. Nicolai.

℞. Castorei Opii
 Hyoscyami albi ana ℥ iij.
 * Cassiæ lignæ ℥ ij. ℥ ij.
 Folii [aut succedanei eorum]
 Croci
 Turis masculi ana ℥ ij.
 Rhapontici
 Amomi [pro quo Carpesium] ana ℥ j. ℥ ij.
 Myrrhæ ℥ j. ℥.
 Pæoniæ Syracis calamitæ
 Macropiperis ana ℥ j.
 Spicæ Indicæ
 Pyrethri Euphorbii
 Leucopiperis ana ℥ ij. ℥.
 Mellis despumati triplex pondus.

EST vero observandum in omnibus opiatis, ut singulis unciiis specierum, misceantur tres uncia

uncia mellis despumati. Si minus fuerit, exsiccatur confectio facile: si vero plus addatur, vires eius disperguntur.

Tus Masculum, est Tus album aut flavum purissimum, in globulos rotundos singulos, aut testiculorum figura geminos concretum; ideoque Masculi cognomen accepit.

UTILIS est ad diversas passiones capitis: hemicranicum dolorem placat, & supercilii: lachrymas potenter stringit: fauces rheumatizatas & arterias lenit. Hæmoptoïcis & tussientibus medetur. Vomitum compescit: dolorem stomachi & nausæ aufert. Peripneumoniacis, pleuriticis, empyïcis subvenit. Gonorrhœam & satyriasm emendat, & menstrualem sanguinem sistit.

Musa Enea, sive Zazenea, vel Egetea A

D. Mesua.

R. Castorei
 Myrrha Opii
 Melanopiperis Macropiperis
 Galbani Costi
 Cinnamomi Phu
 Meu [aut loco eius Sefeli Creticum, id est, Ber-
 vurex]
 Dauci Asari
 Croci ana ʒ iiij.
 Mellis despumati optimi triplex pondus.
 P. C.

P. C. SCHOL.

A *Musa.*] *Erronee à Cordo Musa hac confectio inscribitur, veluti & Francisc. Alexand. rite observari; cum Sagzenea à Mesue vocetur. Musa enim Enea apud Nicolaum confectio est, ab hac plurimum differens.*

VALET ad omnes passiones frigidas, & ventositates crassas, & dolorem dentium & corrosionem eorum, & ad frigus stomachi, tarditatem digestionis, colicam, difficultatem urinæ, & ad frigus & phlegma, & ad mucositatem urinæ.

*Philonium Maius, sive Romanum
D. Nicolai.*

R. Leucopiperis
* Hyoscyami albi [*i. seminis eius*] ana ʒ v.
Opii ʒ i. β.
Cassia lignea [*aut succedanei eius*] ʒ j. β.
A Seminis Apii ʒ j.
Petroselini Macedonici Fœniculi
B Dauci Cretici ana ʒ β.
* Croci ʒ j. Spicæ Indicæ
* Zedoariæ
Pyrethri ana ʒ β. ʒ v.
Cinnamomi ʒ j. β.
Euphorbii Costi ana ʒ j.
Mellis

Mellis despumati optimi triplex pondus.

Pro Dauco Cretico accipere licet Sefeli Creticum, id est, Berovurtz.

P. G. SCHOL.

Sem. Apii ꝑ j. & paulo post. Sem. Dauci A
ana ꝑ .ß.] Pro ꝑ j. Cordus male ꝑ j. ficuti & pro B
ꝑ .ß. erronee ꝑ j. legebat: ut Francisco Alexand.
quoque placet.

Emendat tussim cum vino multo oblatum, peripneumoniam cum hydromelite, sanguinis sputum cum polygoniæ succo. Indigestionem stomachi & vomitum cum polca, dolorem hepatis cum œnomelite curat: splenicis, & auriginosis cum oxymelite subvenit: celiacis, cum apozemate rutæ. Pleuriticis, iliofis, nephriticis & vesicæ symptomatis cholericis medetur.

Philonium D. Mesue.

R. Piperis albi
Seminis Hyoscyami albi ana ꝑ xx.
Opii ꝑ x Croci ꝑ v.
Spicæ Nardi Indicæ Pyrethri
Castorei ana ꝑ j.

Mellis despumati optimi triplū pondus.

MIRUM in modum mitigat dolores, præcipue stomachi, matricis, laterum, totius ventris, & colicam cum decoctione

D chamæ-

chamæmeli vel rutæ, & statim provocat somnū cum aqua lactucæ vel syrupo papaveris. Tollit dolorem capitis cum decoctione stæchadis, prohibet catarrhum cum decoctione olibani vel spicæ. Contra spasmm, & paralytim bibitur cum decoctione nucis moschatae. Facilitat anhelitum cum decoctione baccarum lauri vel hyssopi, & sedat tussim cum aqua mellis. Provocat urinam, faciliat mictum, & frangit lapidis vesicæ, cū decoctione Saxifragiæ vel aqua apii. Compescit vomitum & fluxū sanguinis ex ore, cum succo plantaginis vel decoctione mastiches; & sedat singultus, & præfociones, & vitia matricis, & potenter somnum inducit.

Philonium ex Galeno & P. Ægineta.

R.	Croci	ʒ	v.
	Pyrethri	Euphorbii	
	Spicæ Indicæ	ana	ʒ j.
	Piperis albi	ʒ	xx.
A	Hyoscyami	ʒ	viii.
	Lachrymæ Papaveris	ʒ	x.
	Mellis despumati optimi	triplum.	

P. C. SCHOL.

P Hyoscyami ʒ. viii.] *Cum non Galeni, sed P. Ægineta tantum corrupta exemplaria perperam legant Hyoscyami ʒ viij, atque ex Cornarii*

narii dolabella ꝓ xx pro ꝓ viij. restituenda sint,
cum Mesues descriptione hac pacto conveniet: ut-
pote qui ex hisce eandem desumpserit; Castorium
in Euphorbii locum substitutum si exceperis.

Philonium Persicum D. Mesue.

R. Piperis albi
Hyoscyami albi ana ꝓ xx.
Apii
Terra sigillata [pro qua Boli Armeni, ut sis-
pra] ana ꝓ x.
Lapidis Hæmatitis Croci ana ꝓ v.
Castorei Spicæ Indicæ
Euphorbii Pyrethri
Margaritarum Charabæ [idest, Succini]
Zedoariæ Doronici
Trochiscorum Ramich. [de quibus infra]
ana ꝓ j.
Camphoræ ꝓ j.
Mellis rosati optimi triplum.

P. C. SCHOL.

Piperis albi.] Insulse admodum Papaver in
huius locum surrogaverat Cordus; quod et subo-
lunt facile Euchsio: sequentibus nihilominus Cor-
dum Coloniensibus medicis, in ab ipsis evulgato
non ita diu Dispensariolo.

INVENTUM est ad retinendum san-
guinem menstruorum, hæmorrhoidum,
fluxum ventris, vomitum, & sputū sangui-
neum;

neum, præsertim si cum succo plantaginis
dissolutum bibatur, & ad fluxû menstruor-
um mittatur in vulvam, & ad fluxum san-
guinis excoꝛiativum clysterizetur. Con-
solidat ferme ulcera & venas: & nihil est
quod magis & tutius præservet ab abortu
prægnantem gravidam.

Requies Nicolai.

ꝛ. Rosarum

Violarum ana ꝓ iij.

Opium Hyoscyami

Papaveris [*videlicet albi*]

Mandragoræ [*videlicet cort. radicis eius*]

Scariolæ [*videlicet seminis*]

Lactucæ [*videlicet seminis*]

Seminis Portulacæ

Psyllii

Nucis moschatæ Cinnamomi

Sacchari ana ꝓ i. ꝑ.

Santali albi Santali citrini

Santali rubri Spodii

Tragacanthæ ana ꝓ ij. ꝓ v.

Mellis despumati optimi triplum.

REQUIES dicitur, quia requiem ac-
cipientibus præstat: maxime typice febric-
itantibus, quotidianariis, tertianariis,
quartanariis, acutis & peraeutis.

Try-

Tryphera magni D. Nicolai.

℞. Opii ʒ ij.
 Cinnamomi
 Garyophyllorum Galangæ
 Spicæ Indicæ Zedoariæ
 Zingiberis Costi
 Styracis calamitæ
 Calami aromatici
 Cyperi
 Iridis Illyricæ
 Peucedani
 Acori [*est Calami aromatici hodie vocati*]
 Mandragoræ Nardi Celticæ
 Rosarum Piperis
 Sem. Anisi
 Apii Petroselini Macedoniei
 Fœniculi Dauci
 Hyoscyami Cumini
 Ocymani ana ʒ j.
 Mellis despumati optimi triplum.

• IRIS Illyrica, est eadem qua in Pharmacopolis dicitur Ireos.

NARDUS Celtica sive Spica Celtica, & Salimica, est eadem herba qua in Pharmacopolis dicitur Spica Romana.

AUXILIATUR dolori stomachi ex frigiditate; & cum accepta fuerit, statim patientem ad sudorem provocat. Phreneticis, & mulieribus quæ ex melancholia

D ʒ de

de matrice insomnes sunt, rheumaticis, peripneumonicis, & iis, qui excernunt excrementa cum sanguine, utilissima est.

Tryphera minor Fœnonis, ex Mesue.

R. Myrobalan. Chebularum
Bellericarum Indarum Emblicarum

Nucis moschatae ana ʒ v.

* Nasturtii assati Afari

Origani Persici Piperis

Olibani Ammios

Zingiberis Fructus Tamarisci sativæ

Nardi Indicæ Schœnanthi

Cyperii ana ʒ iiij.

Scoriæ ferri, quinque diebus in aceto macerata, & deinde tostæ ʒ xx.

Myrobalani cum butyro recenti non salito assentur modicū, reliqua oleo amygdalino dulci involvantur: deinde addatur Moschi ʒ i.

Mellis despumati triplex pondus.

Oportet autem diligenter attendere, ne Myrobalani comburantur, cum in butyro assantur.

ORIGANUM Persicum, idem est quod *Origanum Orientale*: nascitur etiam in Creta insula, & Græcia: habet autem surculos, capitula, folia, & ramulos maiora similia; saporem vero inter Satureiam & Diastammum Creticum medium: estque valde odoratum & aromaticum.

maicum. affertur ex Oriente in Italiam. loco autē eius accipere licet Diſſiamnum Creticum verū.

TAMARISCUS sativa, arbor est proce-
ra: sed ea nos cavemus, ideoque cogimur loco eius
nostratus Tamarisci foliis uti.

SCORIA ferri, proprie significat ferri re-
crementum, id est, Eysenschlacken Germanis vo-
catum: verum id non debet hoc loco accipi, sed
Squama aut Batitura Ferri optimi aut Chalybis,
quam Græci Stomoma appellant.

VALET ad corruptionem & exuberan-
tiam menstruorum, & hæmorrhoidum: &
ad corruptionem formæ: & debilitatem
stomachi, & destruit humorem crudum,
& clarificat colorem. Confortat vesicam,
& abscindit fluxum ventris.

Tryphera Sarracenicæ D. Mesia.

℞. Myrobal. Chebularum
Indorum Bellericorum Emblicorum
Citrinorum ana ʒ v.
Cinnamomi Leucopiperis
Macropiperis Melanopiperis
Secacul [id est, Siferis, ut supra]
Folii [aut succedanei eius]
Spicæ
Cardamomi maioris Cardamomi minoris
Cassie lignæ [aut succedanei eius]
Scitaragi Indi Cyperi
Apii Lingue avis
D 4 Garyo-

Garyophyllorum

Been albi Been rubi

* Zingiberis ana ꝓ ij.

Nucis moschatae Macis

Sesami excorticati ana ꝓ iij.

Amygdalorum dulcium

Amygdalorum amarorum ana ꝓ v.

Ligni Aloës Rhabarbari

Rutæ Seminis Fœniculi

Mastiches ana ꝓ ij.

Ocymi garyophyllati Menthæ siccae

Origani Persici [*eius loco Diſſamnum Creticum accipe*] ana ꝓ j. ꝑ.

Fricentur Myrobalani tritici cum butyro vaccino recenti & non salito; alia vero species cum oleo amygdalino dulci: & confice cum mellis despumati opt. triplo.

SECACUL, non est Iringus sive Eryngium, neque Iringus, qui habet folia Cretami marini; neque Sigillum Salomonis. Sed verum Secacul est veterum Siser, hoc est radix illa qua Germanice dicitur Klingelmorn, Gritzelmorn, Nudlen, & Geyrlen: Gallice Eschervis & Servilles.

LINGUA avis, est semen Fraxini.

SEITARAGI Indum, est herba Nasturtii odore & sapore, foliis longis, radice simili eius herba quam Merretich vocant Germani, & Pfeffer-uvvurtz, Raphanum magnum.

CONCOCTIONEM ventriculi & hepatis suo calore iuvat, ob id flatu dissipat; humores in ventriculo & aliis visceribus putres

putres absumit; oris & corporis odorem
& colorem commendat; lassitudinem tol-
lit. Sanitatem præsentem ructur, & mor-
borum generationem prohibet. Venerem
auget: hæmorrhoides sanat.

Tryphera Persica D. Mesue.

℞. Succorum Solatri sive Solani.

Endiviæ veræ & sativæ

Apii ana ℥ ij. *

Lupulorum depuratorum ℥ j.

Proiciantur desuper

Violarum siccarum aut viridium

Rosarum ana ℥ iiij [aliis ℥ iiij.] *

Folliculorum Senæ ℥ ij.

Agarici ℥ j.

Prunorum Damascenorum pinguium nu. i. *

Cuscutæ ℥ β.

Spicæ Indicæ ℥ ii.

Bulliant molliuscule igne, donec super-
sint ℥ ij.

Et iniciantur Epithymi ℥ xi.

Myrobalanorum Cittinorum

Chebulorum

Indorum frictorum in oleo amygda- *

lorum dulcium ana ℥ ij.

Bulliant leviter, deinde ab igne depo-
nantur & percolentur, atque dissolvantur
in una parte istius percolati

Tamarindorum recentium ℥ iiij.

Mannæ electæ ℥ j. β.

D s

Pulpa

82 CONFECTIOES

Pulpæ Cassiæ ℥ iiij.

Sacchari violati ℞ j.

Percolentur & mudentur à granis & fordibus ; atque in aliam aquæ partem proiiciantur

Sacchari albissimi ℞ iiij.

Aceti vini ℞ j.

Coquantur leuiusculo igne : deinde proiiciantur super illud quod dissolutum est in succis, & aggregentur simul in unum, atque coquantur donec mellis crassitiem obtineant : postremo in pulverem redactæ sequentes species inspergantur :

Rhabarbari oprimi ℥ ij.

Myrobalan. Citrinorum ℥ j. β.

Chebulorum

Indorum ana ℥ j.

Bellericorum

Emblicorum ana ℥ iiij.

Seminis Fumiteræ

Trochiscorum Diarhodon

Macis Mastiches

Cubeborum

Spodii [*loco eius Eboris ussi*]

* Santali citrini ana ℥ ij.

Nucleorum seminis Cucurbitæ

Citrulli

* Cucumeris

Melonis ana ℥ ij. β.

Anisi ℥ iiij.

Spicæ Indicæ ℥ ij.

Invol.

Involvantur hæc species in oleo violato, & confectio reponatur in vase vitreo.

CONFERT febribus acutis, & inflammationi stomachi & hepatis, ictericis calidus: de oppilatione incolumitatem acquirit. Visum à fumis cholericis deperditum reparat. Sitim mitigat: morbos adustionis fieri prohibet.

Confectio Anacardina D. Mesue.

℞. Piperis nigri

Piperis longi

Myrobal. Chebulorum

Emblicorum Bellericorum Indorum

Castorei ana ʒ ij.

Costi Anacardii

Sacchari tabarzeth

Burungi

A

Baccatum Lauri ana ʒ vj.

Cyperii ʒ iii.

Anacardii per se terantur, & aliis tritis admisceantur: deinde omnia cum butyri recentis non saliti &

Mellis despumati ana ʒ v. β.

simul coctis bullitione unica conficiantur. *

P. C. SCHOL.

Burungi.] Cordus huius loco semen Erucæ posuerat, hanc dictionem ita interpretatus; cum Melissam esse existiment plerique,

D 6

ut

ut & monet Fuchsius, Matthiolo aliter sentiente.
Si vero dictionem hanc Eruca semen esse Mesua
mens fuerit, per id Sinapi semen à colore album
vulgo hic nuncupatum, atque ab officinis nostris
perperam Eruca semen vocitatum, intelligendum
erit; ab huius confectiois virium scopo non alie-
num.

EST confectio sapientum, & eorum qui
desiderant scire: acuit enim intellectum,
subtilizat sensum, memoriam recuperat;
& confert dolori stomachi & ventris à
frigidityte factis; & clarificat sanguinem,
colorem bonum facit.

Aurea Alexandrina D. Nicolai.

℞. Afari
Carpobalsami [*aut alicuius succedanei, ut su-^{pra}*
Sem. Hyoscyami albi ana 3 ij. β.
Garyophyllorum
Opii Thebaici Myrrhæ
Cyperi rotundi ana 3 ij.
A Balsami [*loco eius olei Garyophyllorum*]
Cinnamomi
Folii [*aut succedanei eius*]
Zedoariæ Zingiberis
Costi veri Corallii
Cassia lignæ veræ Euphorbii
Tragacanthæ
Thuris masculi
Meu [*vel potius Mei*]

Styra-

Syracis calamitæ

Saliuncæ [*id est, Spica Celtica, que nunc Romanæ dicitur, Sed in Græco Alexandrino habetur*Eletisphacon, *id est, Salvia*]

Cardamomi minoris Sefelios

Seminis Napi Seminis Saxifragiæ B

Anethi

Anisi ana ʒ j.

Ligni Aloës

Rhapontici C

Aliptæ moschatæ Castorei

Spicæ Nardi Indicæ Galangæ

Opopanacis Anacardii

Mastiches Sulphuris vivi

Radiciſ Pæoniæ

Eryngii [*videlicet radiciſ eius*]

Rosarum Thymi

Acori veri [*sive Calami aromatici*]

Pulegii Aristolochiæ longæ

Gentianæ

Corticum rad. Mandragoræ

Chamædryos Phu *

Baccarum Lauri

Ammi [*id est, Ammios*]Dauci Cretici [*eius loco licet accipere Sefeli-
Creticum, id est, Beryvurtz*]

Macropiperis Leucopiperis

Xylobalsami [*aut alicuius succedanei*]

Sem. Carvi

Amomi Petroselini

Ligustici Rutæ

D 7 Sinoni

Sinoni ana ʒ β.

Auri cocti [*i. omnino igne depurati & sinceri*]Argenti meri [*vel Fol. Argenti*]

* Margaritarum albarum

Blattæ Byzantiæ

* Offis e corde cervi ana ʒ xv.

Limaturæ Eboris

* Calami aromatici

Pyrethri ana ʒ viij.

Mellis despumati triplum.

IN Græco Alexandrino Nicolao etiam alia
quædam pretiosa habentur in fine, ni fallor. Sicut
videbitur, si in lucem venerit.

MYRRHAE. *Atvarius*, auctor quem
Ruellius interpretatus est, pro Myrrha habet
Myrti baccarum, id est, Myrtillorum, facili ex
altera in alterutram vocem lapsu. nam Myrra
in plurali numero Græci sunt fructus Myrti; quæ
vox magnam habet similitudinem cum Myr-
rha.

MEU vero nos cavemus. eius loco accipere
licet Sisonis semen, quod iam dicitur Amo-
mum, aut Seseli Creticum, hoc est Beruvvitz:
sed hoc inferius est accipiendum pro Dauco Cre-
tico.

NAPUS, est parva, densa, ac solida rapa,
quam appellamus Germanice Merseburgisch,
Bortfeldisch, & Bairisch rublein.

PHU verum, quod ad medicinam requis-
runt Auctores, non est Valeriana vulgaris,
nempe agrestis: sed alia herba quæ Germanice
dicitur

dicitur Gartenfelsunk, Teriacskraut & Spikvurtzel. Caulem & flores habet Valeriana, radicem maiorem & odoratiorem, folia longa & mollia. Colitur à nobis in hortis.

AMOMUM verum] est Rosa Hierichuntis **D**
odorata: sed eo Pharmacopole hætenus caruerunt. eius succedaneum est verus Acorus aut Carpesium.

SINONUM sive Sison, sive Sinus, sive **E**
non, est semen nigrum aromaticum, quod hodie Amomum in Pharmacopolis vocitatur falso.

AMBARUM Margaritarum] hoc est, per- **F**
foratarum & non perforatarum. alii legunt albarum Margaritarum. Actuarius habet simpliciter Margaritarum. Non male ergo quis aget, si tam perforatarum quam non perforatarum, ana ℥ ℥ vi, & ℥. acceperit. ita ex utrisque unum fiet pondus, videlicet ut Nicolaus habet, ℥ ℥ xij.

P. C. SCHOL.

Balsami] Opobalsami, legebat Cordus, au- **A**
floris potius mentem interpretans & ponens, quam vocem eam quam repererat servans. Per Balsamum vero absolute scriptum, herbam ipsam ipsius Balsami fruticis intelligi vult Fuchs. Myrepsum Xylbalsamo, Carpobalsamo, Opobalsamo, & Balsamo, quatuor distinctis vocibus uti perhibens. Sed eundem Myrepsum quatuor illa simul in eodem usurpare medica-

medicamento, nec dicit nec demonstrat. Quare per Balsamum, Nicolaum succum seu Opobalsamum intellexisse, una cum Francis. Alexand. Apolline censeo.

- B** Sem. Napi.] Seminis Sinapis legit Fuchsius huius loco ex Myrepsso, cui & aliquot vetusta mea exemplaria consentiunt.
- C** Rhapontici.] Rhabarbari perperam legebat Cordus, indicante & id quoque Fuchsic; quod à Rhapontico diversum est. Id ipsum autem admissim Dioscoridis descriptioni conveniens, hisce nuperrimis annis primum adferri denuo atque à peritioribus nonnullis cognosci cepit. Non ita diu enim eius uncias paucas (variusculum enim adhuc est) ex urbe Veneta, in qua tum agebat, ad me dono misit, non minus doctus, quam hacce in nostra arte si quis alius versatissimus atque diligentissimus Valerandus Dourens, Lugduni pharmaca nunc faciens. Verum in huius Rhap. penuria Rhabarbaro non incommode uteris.
- D** Amomum verum.] Rosa Hierichuntis vocata vulgo, Amomum hercle esse non potest, ut Matthiol. Fuchsius, & Francis. Alex. recte sentiunt. Quare eius utendum succedaneo.
- E** Sinonum.] Coram mentem, ut neque Anquillara, non intelligit Francisci Alex. Apollo. Dicere enim volunt, Sinonum seu Sisonon verum, esse semen quoddam nigrum, acre, aromaticum, exiguum, Apii semini simile, eius herba, inquam, cuius imago ab Hieronymo Tra-

go, & Cordo, Sifonis nomine depicta est; ac cuius semen Belgii atque Germania officina Amomum falso vocitant, proque eo sinistre utuntur. Id ipsum interim si Simonum non fuerit, facultate cum illi sit satis vicinum, pro eodem usui esse poterit.

Ambarum Margar.] Cum ita legeret Cordus, una cum multis aliis, longe aliter sese res habet; nempe ut in contextu restitui.

CONTRA defluxiones capiti's frigore conceptas efficax est: oculorū lachrymas exiccat, dentium dolores lenit: adversus capitis cruciatum summopere prodest. Illitum fronti comitiales, insanos, vertiginosos, & in universum omnem capitis noxam mulcet. Tabidis, rufficulosis, humorem à thorace reiicientibus, cardiacis, sanguinem excreantibus præsentis est auxilio, ischiadicis, coli & renum cruciatibus. Adversus iliorum noxam, difficultatem urinæ, & eiusdem stillicidium valet: calculos comminuit: omni ventris malo liberat. Quotidianis & tertianis febribus circa accessionis initium, suffervescendo Stœchadis iusculo, medetur.

Diacodion simplex D. Mesuæ.

℞. Capitem Papaveris mediocrium *
flaccidorum numero x.
Macerata horis xxiii. in Aquæ celestis *
sextario

sextario uno, coquantur ad tertias, id est, tam diu usque quo tertia pars aquæ super sit.

Colaturæ expressæ adde

Sapæ optimæ ad tertias coctæ ℥ iij.

Mellis optimi ℥ j.

Coquantur ad perfectionem.

Diacodiū cōpositū vero ut fiat, addantur

Acaciæ, non ita aridæ, sed liquidæ

* Rubiæ tinctoriæ Hypocistidis

Croci Myrrhæ

Balaustiorum [*hoc est, florum malogranat. silvestrium*] ana ℥ j.

Ramich ℥ iiij.

FLACCIDORUM, id est, non omnino recentium, neque aridorum, sed medio habitu, qualia sunt pridie decerpta. Si vero sicciora fuerint
* capita, biduo materanda erant.

SEXTARIUS mensura genus est, quod si melle repleatur, pendet ℥ xxx; si oleo, pendet ℥ xvij, si vero aqua repleatur, pendet aquæ ℥ xx. Hoc autem loco accipiendus est sextarius aquæ callestis: ergo aqua oportet esse uncias xx ponderales. Variant tamen Auctores in sextarii definitione, ut inferius in unguentis dicitur.

HYPOCISTIS, id est, ut hodie corrupto nomine vocant, Hypocistidos.

RAMICH, compositio est peculiaris, quæ ponitur in Trochiscis.

MELLIS quantitas admodum parva videtur

detur esse in hac confectioe. Actuarius aliud
habet Diacodion; quod huic subiiciemus sta-
tim.

DIACODION simplex confert eis *
quibus ex capite ad pectus & ad pulmonē
subtiles catarrhi defluunt, & sunt causa
tussis.

Compositum autem, naturæ impetum *
sistit, & sanguinis reiectionem à visceri-
bus thoracis.

Diacodion D. Actuarii.

℞. Capita Papaveris, neque perquam vi-
ridia, neque etiam ariditate exsucca,
numero xiiij.

Rosarum ☉ j. ☽ j. β.

Croci Acaciæ

Dulcis radicis [*id est, Glycyrrhizæ*] ana ʒ j.

Armenæ glebæ [*id est, Boli Armenæ*] ʒ β. *

Cinnamomi Hali

Hypocistidis *

Florū silvestris Punicæ [*id est, Balaustiorū*]
ana ʒ j.

Myrti Dauci ana ʒ j.

Corallii candidi [*id est, albi*]

Corallii rutili [*id est, rubri*]

Rhois culinarii [*id est, obsoniorum*]

Sanguinis Draconis

Florum Althææ ana ☉ j. [*seu ʒ ij.*]

Seminis Portulacæ ☽ j. β.

Capi-

Capita papaveris in cælesti imbre suffi-
cienti duos dies macerato, postridie ad
tertias coquito, & decoctum expressum ad
iustam consistentiam bulliat cum mellis
optimi ℞ ij. Postremo deposito ab igne
vase, species subtilissime tritas adijcitur, &
bene unito.

☉ hoc signum significat pondus, quod dicitur
Sicilicum: pendet autem tantum quantum ʒ ij. &
est quarta pars uncia unius.

H A L U S aut **Halum** sive **Alum**, est **Consolida saxatilis**, id est, **Symphytum petraeum**, quod
hodie non habent Pharmacopola, ideoque necesse
est **Symphyti**, sive **Consolida maioris** radices acci-
pere. nam **Galenus** dicit, utile esse magnum **Sym-
phytum**, id est, **Consolidam**, ad omnia ad qua **Pe-
traeum**, id est, **Alum**.

R H U S Culinarium, id est, quod nunc vocant
Arabico nomine Sumach: oportet autem enuclea-
tum, & pulpam eius accipere.

A U X I L I O est, celiacis, dysentericis,
lævitati intestinorū, alvi profluvio, cum
aqua cælesti, in qua spodium ferbuerit
aut succinum torrefactum, vel cum stilla-
ticio rosarum liquore.

A *Diacastorium D. Nicolai.*

R. Castorii

Myrobalanorum citrinorum ana ʒ iij.

* minus ʒ j. β.

Assx

- Assæ fœtida Myrrhæ *
 Euphorbii ana ʒ j. ʒ xvij.
 Aloës ʒ j. β. minus ʒ j. *
 Folii [ant succedanei eius]
 Artimonii [id est, Pyrethri] *
 Glycyrrhizæ Tragacanthæ
 Calami aromatici
 Nitri Galbani
 Schœnanthi Opopanacis
 Spicæ Nardi Indicæ
 Sagapeni Nucis moschatae
 Castæ lignæ Leucopiperis
 Macropiperis Melanopiperis
 Xylobalsami [ant succedanei eius]
 Carpobalsami [ant succedanei eius]
 Colocynthidis Rhapontici *
 Styracis Calamitæ Zingiberis
 Cinnamomi ana ʒ j. ʒ ij.
 Staphysagriæ
 Dauci Fœniculi
 Petroselini Apii
 Sileris montani Baccarum Lauri
 Petrolei Seminis Sinoni
 Styracis calamitæ rubræ [id est, rufa pu- *
 rissima]
 Sanguinis draconis Cardamomi maioris
 & minoris
 Thuris Agarici
 Mastiches
 Salis Hammoniæ Zedoariæ *
 Anisi ana ʒ j. ʒ ix.
 Thym-

Thymbrae Hyssopi
 Chamædryos Pulegii
 Origani Balsamitæ
 Ocymi Brancæ urfinæ
 Dictamni [*videlicet Cretenfis*]
 Seminis Rutæ Aristolochiæ longæ
 Aristolochiæ rotundæ Ari
 Mabathematicum Afari
 Salviæ [*videlicet minoris*]

* Rosarum

Bdellii ana ̄ xvij.
 Epithymi Polypodii quercini
 Opopalsami [*loco eius olei Garyophyllorum*]
 ana ̄ xiiij.

Alypiados

* Capparis [*id est, radicis eius*] ana ̄ xij.

Anacardii Sabinæ Gentianæ

* Corticum rad. Mandragoræ ana ̄ x.

* Peucedani

Absinthii ana ̄ vij. Ireos ̄ iij. β.
 Mellis despumati triplum.

PETROLEUM hoc loco accipiendum est
 clarum, flavum atque liquidissima tenuitatis: &
 non nigrum & crassum.

STYRACIS rubea, id est, calamita rubea.
 hoc enim loco non est accipiendus cortex ille fuscus
 & aridus, quem vocant Thymiana, atque male
 Storacem rubeam: sed Styracis calamita purissima
 gutta, quibus rufus est color.

SALIS Hammoniæ, hodie dicunt Ar-
 moniæ. est autem hic duplex. Facitius, quo

utuntur Chymista, Aurifabri & Aerarii: atque Nativus, qui ad medicinam recipitur. Cum autem careamus Nativo, necesse est eius loco Salem Gemmeum accipere. Nam hoc loco non requiritur Sal Hammoniæ factitius, ut puto; potest tamen tantilla eius portio tuto misceri tam numerosis simplicibus huius compositionis.

BRANCA *Ursina*, hoc loco non significat eam herbam quam Germani Bernklavv vocant, foliis asperis, umbella & semine *Anethi*, odore & sapore cimum, radice acris & feruida: sed eam *Branca*, qua in Italia *Ursina* vocatur, radicibus longis, Tragacantha modo mucosis.

MABATHEMATICUM, aiunt esse Cauliculi silvestris succum. est autem Cauliculus seu Caulis agrestis id olus quod Cato & alii rei rustica scriptores apud Latinos Brassicam silvestrem vocant, cuius multa sunt species.

ALYPIAS, sive *Alypum*, quid sit, nondum constat; quidam interpretantur Mezereon, id est Chamelam, sed falso. utrumque enim seorsum peculiari capite ab auctoribus depingitur: vires habet acres, & atram bilem per alvum purgandi: possumus autem eius loco accipere Epithimum, Thymbram, aut Thymum.

P. C. SCHOL.

Huius confectionis descriptionem cum non A esse

esse legitimam, sed corruptissimam, Euchsus & Franciscus Alexander merito conquerantur, eam nos hic sua integritati restituimus; quamquam non ex Euchsii Myrepsso depravatissimo, ut neque ex Francisci Apolline.

B Alypias sive Alypum.] Eius, quæ hoc nomine hodie cognoscitur, herbam affabre tibi Matthiolus in suis illis heroicis Commentariis depictam exhibet.

CONFERT cephalalgicis, epilepticis, vertiginosis, hemigranicis, paralyti omnium membrorum, & omnibus frigidis ægritudinibus, tempore frigido nocentibus.

Michleta D. Nicolai.

℞. Myrobalan. citrinorum
Chebulorum

Indorū, omnium tostorum ana ʒ ij. β.

Myrobal. Bellericorum

Emblicorum tostorum ana ʒ ij.

Nasturtii tostii [id est, seminis eius] ʒ ij. β.

Cumini

Anisi

Fœniculi

Ammios

Carvi ana ʒ j. β.

Omnia cruda terantur, & macerentur in aceto vini modico xxiiij. horis, exiccantur cum insperfo aceto; postea torreantur supra prunas: tostis addantur subsequencia:

Spo-

Spodii [*id est, Eboris ussti*]

Balauſtiorum.

Pulpæ Sumachii Mastiches

Gummi Arabici ana ʒ j. ʒ xv.

Omnia cum oleo rosato fricentur, & cōmiscantur cum Syrupi myrtini triplo.

Proprie valet ad hæmorrhoides, & ad ventris torsionem & rugitum lientericæ, & dysentericæ: & optima est omni solutioni ventris.

*Electuarium de Baccis Lauri**D. Rhasis.*

R. Fol. Rutæ siccorum ʒ x.

Ammios Cumini Nigellæ

Ligustici [*id est, seminis eius*]

Origani Carvi

Petroselinii *

Amygdalorum amarorum

Piperis nigri Piperis longi

Menthastri Dauci Acori

Baccarum Lauri

Castorei ana ʒ ij.

Sagapeni ʒ β.

Opopanacis ʒ iiij.

Mellis despumati triplū [*i. l. j. ʒ iiij. ʒ vij.*]

SAGAPENUM corrupto nomine vocatur

Serapinum in Pharmacopoliis.

VALET ad colicam & iliacam passionem; & doloribus intestinorum ex causa frigida vel ventōsa confert.

E

Diasa-

Diasatyrium D. Nicolai.

R. Testicularum Satyrii recentium densorum

Radicum Pastinacæ sativæ recentium

Radicum Secacul [*id est, Gritzelhorn*]

Nucis Indicæ Pinearum

* Pistaciorum ana ʒ xij. β.

Garyophyllorum

Zingiberis Anisi

Erucae seminis

* Linguae avis [*i. seminis Fraxini*] ana ʒ v.

ḡ xv.

Cinnamomi Caudarum Scincorum

Seminis Bulbi ana ʒ ij. β.

* Moschi ḡ vij. β.

Mellis despumati optimi ℥ iij.

SATYRIUM habet duas radices, unam solidam, alteram flaccidam; ex his tantum sumenda sunt densa & solida.

SEMINIS Bulbi. Bulbus vulgo non est cognitus, quare eius loco Vrtica semen accipere licet.

SCINCORUM. Notandum est in primis, non esse accipienda reptilia illa quadrupedia ex fossis, qua nos vocamus Wassermolchen, sive Wasser Eydecten, ut haecenus factitatum est. Veri autem Scinci iam denuo in copia afferuntur ex Alexandria Aegypti, quos à Materialistis expectant Pharmacopole in posterum.

POLLET contra vesicæ & renū imbecilli-

cilli-

cillitatem: iis etiam auxilio est, qui urinā reddere nequeant: venerem stimulat, eamque certa de causa cessantem haud segniter restituit.

Diasatyrium aliud D. Mesue.

℞. Secacul albi & mundi, & elixati in decocto C cerum, quorū prima aqua in qua decoquebantur, sit effusa, ℞ j.

Testiculorum vulpis [herbæ] ℥ viij:

Radicis Raphani ℥ iiij.

Radicis Lophi plani ℥ ij.

Terantur hæ tres radices posteriores, & infundatur super eas lactis bubuli aut ovilli tantum, ut lac duos digitos emineat, adijciendo Olei sesamini j

Butyri recentis non saliti ana ℥ iiij.

Coquantur cum facilitate usque ad consumptionem lactis, & donec omnino remollitæ sint radices, & habeant iustā spissitudinem instar pultis crassioris: nam si aqueum quod in lacte & radicibus est, nō consumatur, situm contrahit hoc medicamentum.

Postea affunde omnibus hisce prædictis radicibus

Mellis despumati optimi ℞ vj.

Succi Ceparum recentium ℞ j. *

Coque omnia simul ad perfectā decoctionē, deinde ab igne deponere, & insper-

ge subsequentium specierum minutissimum pulverem:

Caudarū Scinci, cū renibus & sumine, ʒ j.

Seminis Erucae Zingiberis

Been albi Been rubi

Linguae avis [*id est, seminis Fraxini arboris*]

Seminis Nasturtii Cinnamomi

Piperis longi Seminis Bauciae

Seminis Napi

Pulpae seminis Asparagi maxime recentis
ana ʒ iiij.

Confice cum eis : ultimo vero adiciantur subsequentia:

* Pinearum mundatarum P j.

Fisticorum [*i. Pistaciorum mundatorū*] ʒ x.

* Cerebellorum passerum ʒ ij.

Confice & misce omnia optime, & aromatiza cum

Moschi boni ʒ j.

RADICIS Raphani, videlicet sativi, quam vocamus Rettich.

LUPH planum. Duplex est Luph (*id est, Serpentaria*), crispum scilicet & planum: Crispum folia habet divisa & crispa; Planum vero lata & plana veluti Aron, unde utrique nomen inditum est. Vulgo autem apud nos cavemus Luph, *id est, vera Serpentaria*: idco eius loco accipienda sunt radices herba quam Aron vocant.

A TESTICULI vulpis] hoc loco non sunt accipiendi testes animalis, dicitur vulpes; sed radices

dices Satyrii siue Orchios, qua habent similitudinem testiculorum vulpium. Vnde etiam nomen herba accepit. quainve quosdam turpiter errasse scio.

NAPUS est paruum, oblongum, densumque rapum, cuius sunt species plures, Bayerisch rublein, Stechrublein, Merseburgisch & Bortfeldisch rublein.

BAUCIA est Pastinaca sativa siue Carota: Ghelbe moren Germani vocant.

FISTICUM siue Phisticum, idem est quod Pistachium siue Pistacium.

P. C. SCHOL.

Testiculi vulpis hoc loco.] Cordus hic Orchin cum Satyrione confundit, ut rite inquit Franciscus Alexand. Quare Orchios dictio delenda est.

VALET ad erectionē virgæ: multiplicat sperma, & desiderium coëundi.

Theriaca D. Andromachi ex Aëtio.

℞. Trochiscorum scillicitorum ʒ xlviij.
Trochiscorum de vipera, seu Pastillorum
Theriacorum

Trochiscorum Hedychroi Piperis nigri
Opii Thebaici recētis ana ʒ xxviij. [al. 24]

Rosarum siccarum Scordii Cretici

Seminis Buniadis agrestis Iridis Illyricæ

Agarici albi Pontici [id est, in Ponto nati]

E ʒ

Cinna-

Cinnamomi Succii Glycyrrhizæ ficii
 Opobalsami [*loco eius olei Caryophyllorum*]
 ana 3 xij.

Myrtiæ Troglodyticae

Croci Cilicii Zingiberis

Rhepontiæ [*id est, Rhabarbari*]

Radicum Quinquefolii

Calaminthæ montanæ Marrubii comarū

Stæchadis cacuminum & foliorum

Petrofelini Macedon.

Costi recentis [*videlicet veri, non adulterini*]

Piperis albi Piperis longi

Distamni Cretici Thuris masculi

Schœnanthi [*id est, Iunci odorati floris*]

Terebinthinæ Chiæ [*id est, in Chio insula nata*]

Casiæ fistulæ [*videlicet Castalignea vera*]

Spicæ Nardi ana 3 vj.

* Gentianæ radice Polii comarum

Styracis calamitæ Sefelios Massiliensis

A Abroroni Seminis Thlaspios

Ammi Chamædryos comarum

Chamæpityos comarum

Hypocistidis succi Malabathri foliorum

Spicæ Celticæ [*id est, Spica Romana*]

Anisi Helladici [*hoc est cognomen Anisi, à regione, ubi optimum est*]

Mei Athamantici [*vulgo Mea*]

Fœniculi seminis

* Sigilli Lemnii [*aut eius paruria Boli Armenæ*]

Chalcitidis semiasfatæ

Amomi racemi Acoti radice

Phu

Phu Pōtici [*accipe verū, quod in hortis colitur*]
 Carpobalsami Hyperici cacuminum
 Acaciæ liquidioris Gummi vermiculati *
 Cardamomi ana ʒ iiij.
 Dauci Cretici Galbani puri
 Opopanacis Sagapeni Persici
 Bituminis Iudaici [*id est, Asphalti*]
 Centaurii minoris comarum Castorii
 Aristolochiæ tenuis ana ʒ ij.

Vini veteris odorati quantum liquoribus
 & gummis dissolvendis satis fuerit.

Mellis despumati optimi triplum, hoc est
 ℞ xiiii. ʒ. vi. ut sequetur paulo post.

Confice sic: Cinnamomum Crocumq;
 (ut Aërius vult) unumquodque per se te-
 rito, & si voles etiā Rhabarbarū & Hedy-
 chroos Trochiscos: misce deinde invicē
 optime: postea reliquas herbas ac radices,
 & omnia arida similiter tūdito, semper si-
 milia cum suis similibus, aromata per se,
 ac reliqua etiam per se seorsum. Postea (si
 Aërium imitari est animus) Crocum, Ca-
 siam, Cinnamomum, & Lemniam terram
 in pila cū vino optimo tere atq; unito, ac
 reliqua omnia secundum artem addito, &
 melle despumato universa excipito.

Ego vero ita præparare consuevi, simili
 fere ratione:

℞. Piper nigrum Piper album
 Piper longum Iridem Illyricam
 Zingiber Costum

E 4

Amo-

Amomum [*aut eius succedaneum*]
 Acorum Cardamomum Carpobalsamum.
 Incidenda minutim cōcidito, & in minu-
 tissimum pulverem conterito, & per an-
 gustissimum cribrum excernito: postea in
 scatula diligēter, ne expiret, obstructa re-
 ponito, donec reliquis admisceas. Postea
 ꝛ. Radices Quinquefolii Gentianam
 Meon [*aut eius succedaneum*] Phu
 Dauci Cretici radicē [*aut eius succedaneum*]
 Aristolochiæ tenuis radicem Rosas
 Trochiscos scilliticos
 Trochiscos de vipera
 Scordium Calaminthen montanam
 Marrubii comas Stœchadis comas
 Dictamnem Creticum Schœnanthum
 Folia montani [minoris] comas
 Abrotonum Chamædryos comas
 Chamæpityos comas
 Nardum Celticam Hyperici comas
 Centaurii minoris comas, atque
 Castorium, & semina omnia;
 Concidito omnia minutim, teritoq; in
 tenuissimum pulverem, & per angustissi-
 mum cribrum excutito. Excussum pulve-
 rem prædicto quem reposuisti adijcito,
 diuque donec perfecte commisti sint, in
 mortatio terito; adhibita diligēti cura, ne
 quid inter tundendū excernendumq; pe-
 reat, aut temere ponderi decedat: mox è
 mortatio exemptum pulverem iterum ne
 expi-

expiret reponito, usq; quo omnia conficiantur. Interea ℞ Agarici optimi albissimi, atque in longa rectaq; capillamenta fissilis, frusta electa: ab his scobē deradito ad ℥ i. sed quia non facile per se tunditur, neq; etiā cū aliis, propterea quod in pulverem volatilem resolutus evanescit, ita ut multum ponderi eius decedat, ideo ad scobem Agarici prædictam infunde optimū vinum, & fac Trochiscos minutos in tepida umbra exiccandos: exiccatos minutissime contundito, atque per cribrum excernito angustissimum: excerni deinde Agarici cape pondus, quod requirit compositio, videlicet ℥ xij. & prædicto pulveri summa diligentia cōmisceto: quo facto,

℞. Opium

Succum Glycyrrhizæ

Myrrham Acaciam

Gummi Hypocistida.

Concidito omnia in minutas partes & mistis superinfundito vini optimi quantum dissolvendis atque eliquandis succis satis fore conieceris: exprimito: postea per raram colam liquefactam & modice calefactam pultriculā colato, ita ut nihil præter sordes in colo remaneat. Quod si succi & liquores isti sordidi & surculis foliisq; pleni fuerint, ponderi eorum aliquid addendum esse facile æstimare quis potest, quod in sequentibus densatis liquoribus

E 5

etiam

etiam observandum est. Deinde

℞. Galbanum

Opopanacem & Sagapenum. hæc affuso optimo vino, modeste supra prunas dissolvantur, & per rarum linteum fortiter exprimantur: his dissolutis,

℞. Thus masculum

Bitumē Iudaicum. terantur quam minutissime poterunt, addendo Terebinthinā, & sincerissimam, aut ex scobe ac sordibus expressam Styracem: dissolvantur leno admodum igne, cū mellis despumati sufficienti copia; & ita calidā pulticulā postea cū reliquis calentibus misceto, & diligēter rudicula agitato, ne rursus in grumos concrecant Thus & Bitumē, ubi refluxerint: quapropter aliquid de contusorum pulvere est admiscendum.

Quod si hoc modo dissolvere, & miscere diffidas, Bitumen & Thus una cū reliquis aridis tundito, & tantum Styracem atque Terebinthinam dissolvito, atque melli despumato calenti admisceto. his factis,

℞. Cinnamomum

Malabathrum [*aut eius succedaneum*]

Cassiam fistulam veram

Trochiscos Hedychroi

Spicam Nardi Indicam; & simul tundito in tenuissimum pulverem:

Postea

℞. Crocum

Rheon

Rheon sive Rhaponticum, (id est, quod
 hodie Rhabarbarum vocatur;) & unum
 quodq; seorsum tūdito, deinde iis misce-
 to Trochiscorū Hedychroi Cinnamomi
 Casiæ Spicæ Nardi
 Croci & Rhei Pontici, pulveres, diligen-
 tissime.

Postea

℞. Mel optimū & aromaticum, quale è
 Lithuania Dantiscum affertur: despume-
 tur sedulo: despumati postremo mellis su-
 me ℥ xiii. ʒ vj. ex eo modicum infunde in
 amplum ahenum ex aurichalco factum, &
 insperge paulatim commistos paulo ante
 Trochiscorum Hedychroi, Cinnamomi,
 Casiæ, Spicæ, Croci & Rhei Pontici pul-
 veres; alternis vicibus mel despumatum
 tepidum, atque pulveres iniiciendo: quæ
 diligentissime interim pistillo ligneo agi-
 tanda sunt. Cum hæc optime fuerint cō-
 mista, & floridum puniceumque colorem
 contraxerint, inticito Lemniam terram
 antea subtilissime per se, deinde cū vino
 tritam, & una etiam Chalcitida assatam;
 quam hoc modo assabis: Accipe purissimæ
 Chalcitidis circiter ʒ ii. eā in fictile non
 ita profundū iniectam, supra prunas po-
 nito, donec liquefiat & bulliat: deinde
 ab igne auferro, & abiicito id quod in su-
 perficie durū est atq; rufescit, & ex medio
 eius sume ʒ iiij. & cum vino tritam atque

E 6

dissolu-

dissolutam medicamento admisce. Postea paulatim etiam infundito tepefactos liquores & succos quos anrea in vino dissolvisti; alternis vicibus succos, mel & reliquos pulveres, quos primo contrivisti, iniiciens; simul etiã admisce Styracem, Terebinthinamque & Opobalsamũ; ita ut omnia exactissime admisceantur: atq; sigillatim mel & pulveres commisce, donec universa unita & in unam substantiã redacta sint; assidue agitando, ne grumi aliqui relinquuntur, aut nodi.

Postquam vero optime totã confectio-
nẽ miscueris, indito in vas ex densa materia factum, videlicet ex plumbo albo, quod hodie stannum appellant: oportet vero ut tertia aut quarta pars vasis relinquatur vacua, ut effervescentes medicamentum attollere se queat, nec effluat. Reponendum autem est hoc medicamentum, donec ferveat, in tepido & sicco loco: postquã vero subsederit, in frigido & sicco loco conservandum erit. Porro ego hac ratione præparavi Theriacen: alii vero paulo aliter cõficiunt. Sed omniũ pessime faciunt, qui succos & liquores & reliqua omnia simul tundunt, & postea tufum pulverem impuro melli incoquant. Animadvertendum etiam est, ne vini plus quam opus sit liquoribus & succis dissolvendis adfundatur. Nã si ultra modum vinũ succis

cis addatur, situm cōtrahet Theriaca: propterea etiam non cōsuevi Casiam, & Crocum, & Cinnamomum vino peimiscere, sed mel. nam aquosius est vinum nostras. quod intelligentes quidam ex recentioribus, qui de Compositis medicamentis scripserunt, iubent pro vino accipere cōctū mustum, hoc est, sapam, passam aut defrutum. quibus tamē non assentior. Nam hęc vina sunt spissiora, quam ut in eis cōcreti atq; densati succi, & liquores dissolvi queant. Nam eius tantum rei gratiavinum Antidoto huic permiscere soliti sunt veteres. quos & nos imitabimur.

Hac descriptio est sumpta ex Aëtio: paulo post ponetur ea quam transuli ex Græco carmine Andromachi senioris.

V I P E R A E serpentes sunt in Italia: inde etiam facti ex eis Trochisci petendi sunt.

T R O C H I S C I Hedychroi, inferius in Trochiscis describentur.

P I P E R I S nigri. *Andromachus senior, qui inventor est huius compositionis, hoc loco habet P I P E R longum, in Carmine Elegiaco Græco.*

S C O R D I I Cretici. Optimum Scordium nascitur in Creta insula: nos interim nostrate utamur, satis efficaci. Porro verum Scordium herba est Chamædrii similis, odore aliquo Allii; & nullo modo Allium silvestre, ut hactenus magno errore crediderunt: nascitur in Saxonia, quemadmodum & circa Nurembergam.

110 CONFECTIO NES

BUNIAS, id est, *Napus*; quid vero sit *Napus*, dictum est in *Diasatyrio Mesue*, & antea etiam.

MYRRHAE *Troglodytica*. *Troglodytae* populi sunt *Arabibus* vicini, apud quos optima nascitur *Myrrha*.

OPOBALSAMO vero caremus: ideoque eius loco accipiendum est succedaneum aliquod, veluti est oleum *Garyophyllorum*.

CROCI *Cilicis*, id est, in *Cilicia Asia* regione nati, & idem est quod *Crocus Orientalis*.

RHAPONTICUM hoc loco significat *Rhabbarum*. nam magna illa radix quam hodie *Rhaponticum* vocant, falso hoc nomen habet.

COMÆ sunt folia & flores plantarum.

PIPERIS *longi*. *Andromachus senior* hoc loco habet **PIPER** *nigrum*: *Junior* vero *Andromachus*, id est, *Senioris* filius, ordinem *nigri* & *longi* *Piperis* invertit, quem in hac compositione sequimur, paulo post etiam *Senioris* *Theiacen* adscripturi.

DICTAMNUS *Creticus* folia habet alba, lanugine obducta, gustu acria ut *Thynus*: affertur rursus ex *Creta* insula ad nos.

CASIA fistula hoc loco significat *Casiam* ligneam veram, que iam iterum affertur, estque *Cinnamomo* similis.

POLIUM *montanum* duplex est: unum pluribus surculis fruticosum, ac humi sparsum: alterum candidius, & rectius se attollens. Maius nascitur apud nos; minus affertur ex Monte

Monte Pessulano: & ha sunt veri polii species, & totam hiemem vivens, ut *Lauendula* aut *Thymus*. Vulgo non habuerunt verum *Polium Pharmacopola* usque ad hoc tempus.

STYRAX, id est, *Storax calamita*. Accipienda autem est hoc loco purissima eius resina in micis concreta.

SESELIOS, id est, *Sileris montani*. Dicitur autem *Massiliense*, à provincia *Massiliensi*, in qua provenit optimum.

THLASPI est species agrestis *Nasturtii*, quae passim nascitur secus vias, semine rufo, sapore acris & glutinoso: quod ut habeant diligenter curent *Pharmacopola*. Vocatur Germanice *Wege-ressen*.

CHAMÆPITYS vera est *Iva*. herba est tenuibus foliis, floribus parvis & luteis: nascitur copiose ad *Rhenum* in *Franconia*, in vineis & agris quiescentibus, praesertim *Spira*, *Wormacia*, & *Wirtzburgi*, & aliis locis.

MALABATHRUM est *Folium Indicum*, cuius succedaneum est *Spica*, tam *Indica*, quam *Cellica*.

MEU, seu potius *Meum* non habemus: loco eius sumimus *Seseli Creticum*, id est, *Bervvurtz*, aut potius *Sison* hoc loco: inferius enim sequitur *Daucus Creticus*.

SIGILLUM Lemnium, id est, terra *Sigillata*, quae signatur in *Lemno* insula, in qua effoditur haec terra: in cuius defectu sumatur *bolus Armenus Levanticus*, [seu *Orientalis*.]

CHAL-

C **CHALCITIS** hodie non à quorvis cognoscitur: est autem Vitrioli nativi species. Hac qui carent, accipere possunt Vitriolum viride optimum, quale est Goslavianum in Saxonia. Porro Andromachus mihi videtur Calcitida Theriaca miscuisse, nigri coloris gratia: qui color ab omnibus in Theriaca requiritur sine aliqua ratione. Mihi itaque videtur non necessario eam addi. Nam horribili & aruginoso sapore totam compositionem inficit. At cum ego aliquando in Theriaca compositionem non adiecisssem Chalcitida, saporem gratiorem acquisivit hoc medicamentum. Consulantur igitur hac de re Doctores Medici.

A M O M O vero cavemus: eius loco accipimus Carpesium, aut Acorum verum, id est, nostrum Calamum aromaticum.

A C O R U S verus, est illa radix quam hodie falso vocant Calamum aromaticum.

A C A C I A, succus est fustus ex arbore, è qua distillat gummi Arabicum. Loco eius accipimus silvestrium Prunellorum succum inspissatum.

G U M M I vermiculati, id est, Arabici gummi, quod concretum est in grumos vermium figura.

D A U R C I Cretici vice accipere licet Seseli Creticum, id est, Berberitz; videlicet radicem eius.

S A G A P E N U M hodie vocant Serapinum; quod in Perside optimum provenit. Senior Androma.

Thromachus Sagapeni habet 3 iiij.

Junior vero tantum 3 ij.

ARISTOLOCHIA tenuis, id est, Aristolochia nostra longa vulgaris.

P. G. SCHOL.

Abrotoni] hanc dictionem, in Aëtio à Crna-
rio verso, non reperit. A

Rhaponticum.] Id ipsum à Rhabarbaro
differre, alibi diximus. Radix autem illa magna
que Rhapontici nomine in officinis passim prostat,
Centaurium magnum Dioscoridis est. B

Chalcitis.] Chalcitida commode ac necessa-
rio semper Theriaca immiscendam esse, una cum
L. Fuchsio, & Franc. Apolline censemus: Simul-
que somnium esse, aruginosum & horridum eius
saporem in Theriaca præ cæteris perferri, ut ima-
ginantur nonnulli, scimus & dicimus. Rationibus
autem hac aliisque, quæ scholii profero, confir-
mare, compendii egestas cum non permittat, in
nostrum opus, si fauerint Superi, ea omnia asser-
vantur. C

Theriaca in omnibus antidotis ob mul-
tiplicè usum potiores partes obtinet. Est
enim famosa & salubris contra genera æ-
gritudinū plurima. Valet enim ad graviſsi-
mas passiones totius corporis humani:
Epilepticis, catalepticis, apoplecticis, ce-
phalalgicis, stomachicis, hemicranicis
prodest. Ad raucedinem vocis, & constri-
ctionem pectoris optima est: arteriacis,
asthma-

aſthmaticis, hæmoptoïcis, iſtericis, hydropicis, peripneumoniacis, ilioſis, & vulnera in inteſtinis habentibus: Nephriticis, calculoſis & colicis ſubvenit. Mēſtrua educit, & fœtum mortuum expellit. Lepras, & variolas, & frigus periodicum, & cæteras paſſiones inveteratas emendat. Præcipue contra omnia venena & ſerpentium morſus & reptilium valet. Sed diverſa eſt eius doſis pro quantitate & qualitate uniuſcujuſque paſſionis. Omnem defectionem ſenſuum relevat. Cor, cerebrum, hepar, ſtomachum conforrat. Totū corpus incorruptum ducit & cuſtodit.

Theriaca Andromachi Senioris è carmine eiufdem elegiaco translata.

℞. Trochiſcorum Scilliticorum ꝓ xlviij.
 Trochiſcorū Theriacorum Piperis longi
 Liquoris Papaverini [*id eſt, Opii*]
 Magmatis Hedychroi ana ꝓ xliiij.
 Foliorum Roſarum ſiccarum
 Iridis Illyricæ [*id eſt, Ireos*]
 Cyanæ Glycyrrhiſæ
 Seminis Buniadis [*id eſt, Napi, vulgo Beyerſche rublein*]
 Scordii
 Liquoris Baſſami [*loco cuius olei Garyophyllorum*]
 Cinnamomi Agarici ana ꝓ xij.
 Myrrhæ

- Myrrhae Costi Croci Coricii
 Casiae [*id est, Cassia lignea vera, aut succedanei
 eius*]
 Nardi Indicae
 Iunci Arabici [*id est, Schœnanthi*]
 Thuris [*videlicet masculi & electi*]
 Piperis candidi Piperis nigri
 Comarum Dictamni [*id est, foliorum & fla-
 rum Dictamni Cretici veri*]
 Marrubii
 Rheii [*i. quod hodie vocatur Rhabarbarum*]
 Stœchadis
 Petroselinii [*id est, seminis eius*]
 Calaminthæ [*i. Calaminthi montani tenui-*
 Lachrymæ Terebinthi Libytiadis [*folii*]
 Zingiberis
 Quinquefolii [*i. radicum eius*] ana ʒ ʒj.
 Polii [*videlicet montani & albi, quod è Lugdu-
 no affertur*]
 Chamæpityos
 Stryacis [*i. Storacis calamita, sincera & electa*]
 Mei [*quod vulgo Meiu vocatur*]
 Amomi racemosi [*aut succedanei eius, ut su-*
 Nardi Galaticæ [*id est, Celtica*] (pra)
 Rubricæ Lemniæ [*id est, terra sigillata vera,
 aut Boli Armeni, ut supra*]
 Phu Pontici
 Chamædryadis Creticæ [*i. Chamædryos vera*]
 Foliorū Malabathi [*eius loco ponatur Maciu*]
 Chalcididis rostræ
 Radicis Gentiadis [*id est, Gentiane*]

Anisi

Anisi Succo Hypocistidis
 Fructus Balsami [*id est, Carpobalsami; pro
 quo etiam succedaneum sumatur, sicut supra
 facta est mentio*]

Gummi splendorum Seminum Foeniculi
 Cardamomi Indici [*id est, minoris*]
 Sefelios tenuis Lachryma Nigra spinæ
 Thlaspios Hyperici Ammios

Sagapeni ana ℥ iiij.

Castorei Aristolochiæ tenuis
 Seminum Dauci Bituminis

Liquoris Panacis [*id est, Opopanacis*]

Centaurii [*videlicet minoris*]

Chalbanidis pinguis [*id est, Galbani recentis
 & puri*] ana ℥ ii.

Confice cum vino & melle, Haftenus An-
 dromachus.

Vini autem tantum accipias, quantum li-
 quoribus & succis dissolvendis satis fore
 conieceris, ut proxime dictum est. Mellis
 vero optimi accipe ℥ xiiii. ℥ iiij. ita detra-
 his Mellis ℥ iij. de priori Theriaca, quia
 huic desunt Abrotani & Acori ana ℥ iij.

Confice autem & hanc Theriacam ut
 proximam.

*Andromachus, Nervonius medicus, primum con-
 didit medicamentum hoc, eique declarationem
 heroicis carminibus descriptam, nuncupavit. sed
 Galenus mutata forma, compositionem reddidit
 meliorem.*

TROCHISEI Theriaci, sunt Trochisci
 de

de vipera sive de Thiro, ut hodie vocant.

MAGMA hedychrom, i. Trochisci hedy-
chroi, quos Avicenna vocat Alindaracaron: quo-
rum compositionem in tractatu de Trochiscis in-
quire.

CYANEÆ, id est, Carulea vel nigra Glycyrrhizæ, seu, ut hodie vocant, Liquiritia, qua nigrum colorem habet. Intelligit autem Andromachus succum Glycyrrhizæ.

CROCUS Coricius, id est, in Corico Siciliae monte nati, hoc est, Croci Orientalis.

LACHRYMÆ Terebinthi Libyftiadis, id est, Resina Terebinthina Libyca, in Libya Aphrica regione nata. Eius loco nos accipere possumus Laricus resinam, qua ubique in Germania Terebinthina improprie vocatur.

MEI loco, quo caremus, possumus accipere Selsi Creticum, id est, Berovurtz; aut semen nigrum & odoratum, quod hodie vocant improprie Amomum, veteres autem Sison.

PHU Ponticum, non est Valeriana vulgaris, sed ea herba qua in Hestia vocatur Theriacskraut, vel Gartenseliunck.

MALABATHRUM non habemus: eius loco accipe Spica Romana radículas, vel Spica Romana & Macis ana partes aequales, ut Arabes præcipiunt; vel Casiam Leoneam veram.

RADICIS Gentiadis, id est, Gentiane, à Gentio Illyrici rege sic appellata, qui eam primum invenisse creditur.

GUMMI splendidi, i. mundi, sinceri & translucidi,

lucidi, videlicet Gummi Arabici cognominati.

NIGRA vel cerulea spina, est arbor quæ alias dicitur Spina Ægyptia, ex qua manat gummi Arabicum. Per lachrymam vero eius Andromachus intelligit succum eius, qui Acacia vocatur, & fit ex fructu siliquaceo huius spinæ: eius loco accipimus succum Prunellorum agrestium.

SESELI tenue, est Sesele Creticum, quod ex omnibus speciebus Seseleos minimum & tenuissimum est. Germanice vocatur Bervvurtz. Potest tamen etiam vulgare intelligi.

DAUCUS, id est, Daucus Creticus. Hoc loco eius vice accipe semen Pimpinella nostrati, aut radices Seseleos Cretici. nihil enim refert, quibus accipiantur in hanc compositionem. Est autem Sesele Creticum, quod Germ. vocatur Bervvurtz.

ARISTOLOCHIA tenuis, est illa quæ apud nos nascitur, longa cognomento, cuius radices gracilitate sua & longitudine imitantur samentæ vitium.

Theriaca Diatessaron D. Mesue.

℞. Gentianæ Baccarum lauri Myrt hæ
Aristolochiæ rotundæ ana ℥ ij.
Mellis despumati optimi ℥ ij. id est, ℥xxiiij.

DIATESSARON, hoc est, ex quatuor simplicibus composita.

ARISTOLOCHIA rotunda, non est illa
radix

radix quam nos Helveticam vocamus: sed alia
multo maior & tuberosa, intus solida, colore buxi
flava, odore & sapore similis Aristolochia longa
nostrati. Affertur ex Italia & Helvetia.

THERIACA antidorus Diatesaron
ad affectus frigidos, tum cerebri, ut epi-
lepsiā, paralysem, spasmus cynicum: tum
ventriculi, ut inflationem, & ab ea dolo-
rem, tardam concoctionem: tum denique
hepatis, ut hydropem, cachexiam, obstru-
ctionem. Præterea morlui Scorpionis, &
potioni veneni confert.

*Mithridatium ex Damocratis Græco
carmine in Latinam linguam
translatum.*

℞. Myrrhæ Arabicæ Troglodytidis
Croci Agarici Zingiberis
Cinnamomi Spicæ Nardi
Thuris [videlicet electi]
Thlaspios ana ʒ x.
Seseli
Opobalsami [aut olei Garyophyllorum]
Schœni [idest, Squinanthi, ut hodie vocant]
Stœchadis Terebinthinæ Chalbanæ
Costi [videlicet veri & aromatici]
Piperis longi Castorei Pontici
Succi Hypocistidis Styrcis bonæ
Opopanacis

Folii

Folii Malabathri recentis [*aut succedanei eius*] ana ꝓ viij.

Cassia nigra [*lignea aut succedanei eius*]

Polii Piperis albi Scordii

Seminis Dauci Cretici

Fructus Balsami [*aut succedanei eius*]

Cypheos Bdellii ana ꝓ viij.

Nardi Celticæ purgatæ Gummi

Petrofelini [*id est, seminis eius*]

Opii papaveracei

Cardamomi Seminis Fœniculi

Gentianæ Foliorum Rosarum

Dictamni Cretici ana ꝓ v. boni ponderis.

Anisi Arii

Acori [*sive Calami aromatici*]

Phu Sagapeni ana ꝓ iij.

Mei Athamantici Acaciæ

Ventris Scinci [*videlicet veri*]

Fructus Hyperici [*id est, summitatum eius*]

ana ꝓ ij. ß.

Vini quantum sufficit.

Mellis mensuram convenientem.

VINI quantum sufficit, id est, quantum satis est succis & liquoribus dissolvendis.

MELLIS mensuram convenientem.] In Græco est ὀβάρη ἢ ὀβάρη, quod idem significat. Sint autem mellis optimi odorati & despumati ꝓ ix. ꝓ viij. ꝓ ij.

CIPHI sunt Trochisci qui ad odorem suffragantur. eius compositio habetur in tractatu de Trochiscis.

N A R-

NARDUS *Celica, est Spica Romana. Pur-
gata, id est, à paleis, terra & sordibus munda-
ta. Radices eius tantum debent accipi.*

ARIUM, in Græco est *A'ε'is*, id est, *Arius*, quod
nomen apud nullum alium auctorem in Mithri-
datio scriptum invenitur. Intelligit autem Da-
mocrates per *Arionem*, sive *Arium*. *Aron*, id est,
Arum, quantum ego ratiocinari possum. nam
Aron egregiam facit contra venenata medici-
nam.

ACACIA vera *caremus*: accipe ergo loco
eius succum *Prunellorum* diligenter spissatum;
aut alium quendam, quem Doctores substi-
tuunt. Nos inferius ponemus *Acaciam succeda-
nam*.

P. C. SCHOL.

Arii] *Asari* potius legendum esse, ex Græcis
nonnullis exemplaribus, existimo.

MITHRIDATICUM proximum est
in qualitate & virtute *Theriaca*, & parum
differunt, nisi forte quod *Theriaca* est
parum calidior, & potentior contra vene-
na serpentum. Curat omnes passiones ca-
pitis virorum vel mulierum, si fuerint ex
frigidityte: & maxime melancholicis &
timidis, epilepticis & hemicranicis con-
fert, & dolorem supercilii patientibus
& lachrymantibus oculis: & ad omnia
capitis vitia vel aurium subvenit. Den-
tium doloribus & palato, & omnibus vi-
tiis

F

tiis

tiis oris & maxillarum medetur, si super
locum dolentem ponatur, & itidem ad
modum emplastri ponatur in tempori-
bus, unde fit discursio. Synanchen solvit.
Apoplecticis, tussientibus, asthmaticis,
hæmoptoicis, peripneumonicis, & om-
nibus doloribus qui intra corpus huma-
num fiunt, succurrit: Iliacis, dysenteri-
cis, & lientericis confert, si detur cum
decoctione balauustiorum: Extensionem
humerorum: tetanos sive spasmos-patien-
tes, & paralyticos sine mora sanat: Dia-
phragmati & hypochondriis subvenit.
Rhenibus & vesicæ opitulatur. Calculos
* frangit. Menstrua provocat, omniaque
vitia matricis excludit: Arthriticam at-
que Ischiasim patientibus, & podagricis
singulare præsidium est. Præcipue datur
contra venena omnia. Venenatos mor-
sus, sive rabidi canis, seu cuiuscunque re-
ptilis, impositum sive bibitum, cum ma-
gna admiratione emendat. Quotidiana-
riis & quartanariis etiam ante horam ac-
cessionis cum vino tepido datum, mirifice
prodest.

*Mithridatium aliud, ut ex Cleopatro
& Antipatro Galenus & Aëtius
excripserunt.*

℞. Myrrhæ ʒ vij. β. ʒ iiij.
Nardi tantundem

Croci

Croci	ʒ	vii.	ʒ	iiij.	
Opii	ʒ	iiiiij.	ʒ	ij.	β.
Styracis	ʒ	v.			
Cinnamomi	ʒ	vi.	ʒ	iiij.	
Castorei	ʒ	vj.	ʒ	j.	
Polii	ʒ	vj.	ʒ	iiij.	
Scordii	ʒ	vij.	ʒ	iiij.	
Zingiberis	tantundem.				
Colti	ʒ	vj.	ʒ	iiij.	*
Piperis albi	ʒ	v.	ʒ	ij.	
Piperis longi	ʒ	vj.	ʒ	iiij.	
Seselijs	ʒ	v.	ʒ	ij.	*
Abrotoni	tantundem				
Petrofelini	[videlicet seminis]	ʒ	iiiiij.		
Dauci seminis	ʒ	vi.	ʒ	iiij.	
Cassæ	ʒ	v.	ʒ	iiij.	
Thuris	ʒ	vj.	ʒ	ij.	
Succi Hypocistidis	ʒ	vj.	ʒ	j.	β.
Nardi Gallicæ	ʒ	iiiiij.			
Fœniculi seminis	ʒ	iiiiij.			
Nardi Indicæ	ʒ	iiiiij.			
Acori	[aut Calami aromatici]	A			
Phu Pontici	Sagapeni				
Fructus Balsami	[aut succedanei eius]				
Hyperici					
Iridis Illyricæ	[id est, Ireos]	ʒ	ij.		
Rubricæ Lemniæ	[loco eius Boli Levantici]				
	ʒ	vj.			
Lumborum Scinci	[videlicet veri]				
Cypheos	ana tantundem, id est,	ʒ vj.			
Acaciæ	Gummi	Cardamomi			
	F 2	Pele-			

Pelecini ana ꝑ ij.

Thlaspios ꝑ vj. ꝰ iiij.

Gentianæ ꝑ iiij. Anisi ꝑ iiij.

Rosarum siccarum ꝑ iiij.

Mei Athamantici tantundem

Schœni [*id est, Squinantibi.*] ꝑ vj. ꝰ iiij.

Opopanacis ꝑ vj.

Galbani ꝑ vj. ꝰ iiij.

Opobalsami tantundem [*cuius loco, ut supra, olei Gargophyllorum*]Aristolochiæ [*videlicet rotunda vera*] ꝑ j.

Hyslopi ꝑ iiij.

Marrubii ꝑ j.

Chamæpityos ꝑ iiij.

Libanotidis ꝑ v.

Terebinthinæ ꝑ vj. ꝰ iiij.

Mellis Attici quod sufficit.

Vinum ne addas. Haftenus Cleophantus
& Antipater.

Mellis autē despumati optimi & odorati fume ad totam confectiōem ꝑ vj. ꝑ vj. ꝑ vj. Vinum ne addatur præcepit Cleophantus: ideo in aceto sunt dissolvendi liquores concreti, ut Sagapenum, Opopanax & Galbanum. Confice secundum artem.

MELLIS Attici nobis copia non fit, ideoque aliud, quod optimum fuerit, recipiendum erit.

Compositio hac est valde mendosa in ponderibus apud Aetium: apud Galenum vera est

est emendatior. Rursum simplicium numero aliqua desunt apud Galenum, quæ ex Aëtio confectioni huic restitui. Aëtius hunc Auctorem vocat Cleopatrum, Galenus vero Cleophantum.

☞ Hic character significat obolum: est autem obolus pondus ʒβ. scrupuli videlicet dimidium: itaque vi. oboli faciunt ʒj.

NARDUS Indica hoc loco non significat Spicam Nardi Indicam, sed Malabathrum, id est, Folium Indum, quod Nardi est species, & in India gignitur. Aëtius propterea hoc loco pro Nardo Indica habet Phyllon, id est, Folium Indum, cuius loco accipe Castiam ligneam veram, quæ Cinnamomo est similis; aut Macis & radicem Spica Romana ana ʒ ij.

ACORI, id est, radice quæ nunc improprie vocatur Calamus aromaticus.

PELECINI, i. seminis eius. In eius peninsula accipe semen Nigella agrestis & cornuta. Est autem omnino similis vera Nigella. nascitur in agris.

LIBANOTIS hic non significat Rosmarinum, sed Angelicam silvestrem minorem. Nam plures sunt Libanotidis species. Semen autem eius accipidebet, quod Cachrys vocatur.

P. C. SCHOL.

Nardi Indicæ.] Galenus & Aëtius hic non A Nardi Indica, sed Fol. Malabathri legunt.

F 3

Mithri-

Mithridatium D. Andromachi.

℞. Glycyrrhizæ	ʒ	vij.	ʒ	ʒ	iiij.
Opii	ʒ	iiij.	ʒ	ʒ	ij.
Castorei	ʒ	vj.			
Pelii	ʒ	v.	ʒ	ʒ	ij.
Costi	ʒ	v.	ʒ	ʒ	ij.
Nardi Spicæ	ʒ	vj.	ʒ	ʒ	ij.
Castæ [videlicet vera]	ʒ	v.	ʒ	ʒ	ij.
Thuris	ʒ	vj.			
Seselios	ʒ	v.	ʒ	ʒ	ij.
Succi Hypocistidis	ʒ	vj.			
Acori [id est, Calami aromatici]	ʒ	vj.	ʒ	ʒ	ij.
Scordii [videlicet veri]	ʒ	vj.	ʒ	ʒ	ij.
Folii [loco eius sumatur Macis]	ʒ	iiij.			
Gallii	ʒ	v.	ʒ	ʒ	iiij.
Cypheos	ʒ	vj.	ʒ	ʒ	ij.
Myrrhæ	ʒ	vj.			
Croci	ʒ	vij.	ʒ	ʒ	ij.
Cinnamomi	ʒ	vij.	ʒ	ʒ	ij.
* Syracis [videlicet optima]	ʒ	v.	ʒ	ʒ	iiij.
Danci seminis	ʒ	vj.	ʒ	ʒ	iiij.
Zingiberis	ʒ	vij.	ʒ	ʒ	ii.
Phu Pontici	ʒ	ii.			
Petrofelini [videlicet seminis]	ʒ	iiij.			
	ʒ	iiij.			
Nardi Gallicæ	ʒ	iiij.			
Fœniculi seminis	ʒ	iiij.			
Nardi Indicæ	ʒ	iiij.			
Hyperici	ʒ	ij.			

Ata-

Acaciæ	ʒ	ij.	
Gentianæ	ʒ	iiij.	
Anisi	ʒ	iiij.	
Thlaspios	ʒ	vj.	ʒ iiij.
Mei Athamantrici	ʒ	iiij.	
Rosarum siccam	ʒ	iiij.	
Gummi [videlicet Arabici]	ʒ	ij.	
Cardamomi	ʒ	iiij.	
Schœni [id est, Squinanthi]	ʒ	vj.	ʒ ij.
Opopanacis	ʒ	vj.	ʒ ij.
Opobalsami, [sive olei Garryophyllorum]	ʒ	vj.	ʒ iiij.
Galbani	ʒ	vij.	
Scinci [videlicet veri]	ʒ	ij.	ʒ ij.
Terebinthinæ	ʒ	vj.	ʒ ij.
Vini Chii quod sufficit.			
Mellis Attici cocti quod sufficit, hoc est,			
	ʒ	vj.	ʒ iiij. ʒ ij.

FOLIUM duas res significat, Folium Nardi videlicet; aut Malabathrum, quod hic retinendum est.

GALLION herba est multis minimisque floribus luteis & odoratis. Est autem species Aspergula: Germanice vocatur Ranzitzen.

NARDUS Indica hoc loco non significat Malabathrum, id est, Folium; sed radicem Indicæ Nardi. nam Nardi partes tres olim in usum fuerunt; videlicet Radix, Folium & Spica. Antea vero precepit in hanc compositionem sumendam esse Spicam Nardi, & Folium,

*id est, Malabathrum: ideo necessario hoc loco per
Indiciam Nardum intelligit radicem Indica
Nardi.*

Esdra antidotus ex Aërio.

R. Amomi	℥ xij.
Florum Iunci odorati [<i>id est, florum Schænanthi: eorum loco sume summitates Schænanthi</i>]	℥ ix.
* Pyrethri	℥ vj.
Croci	℥ xxxvj.
Cinnamomi	℥ vj.
Myrrhæ Troglodyticæ	℥ xij.
Styracis calamitæ	℥ xviiij.
Petroselini	℥ iiij.
Seminis Dauci	℥ iiij.
Fragacanthæ	℥ vj.
Succi Hypocistidis	℥ ix.
Iridis Illyricæ [<i>id est, Ireos</i>]	℥ xv.
Seminis Fœniculi	℥ vj.
Bdellii	℥ ix.
Thuris	℥ i.
Sulphuris vivi	℥ vj.
Seminis Hyoscyami albi	℥ xxvij.
Cassæ lignæ [<i>aut succedanei eius</i>]	℥ ix.
Seminis Papaveris	℥ xxx.
Spicæ Nardi	℥ xij.
Seminis Rutæ	℥ iiij.
Seminis Ocyami	℥ iiij.
Rhois Culinarii	℥ lvi.
	Semi-

Seminis Anethi	℥ vj.
Afari [<i>id est, radicium eius</i>]	℥ j.
Seminis Cardamomi	℥ vj.
Opii	℥ xxvij.
Euphorbii	℥ vj.
Piperis nigri	℥ xxx.
Rosarum siccarum	℥ ix.
Phylli [<i>id est, Folia</i>]	℥ xij.
Opobalsami [<i>sive olei Caryophyllorum</i>]	℥ xxiiii.
Ventris Mergi	℥ vj.
Iaceæ	℥ xij.
Lycii Indici	℥ xij.
Garyophylli	℥ xi.
Stercoris reperti in alvo Mergi	℥ vj.
Rheu Pontici [<i>i. Rhabarbari</i>]	℥ xij.
Mei Athamantici	℥ vj.
Floris Nerii	℥ iiij. β.
Terræ Cimoliæ	℥ xij.
Succi Artemisiæ	℥ xx.
Foliorum Seridis [<i>i. Cichoreæ</i>]	℥ ix.
Spicæ Celticæ	℥ xij.
Castorei	℥ iiij.
Costi	℥ xij.
Gentianæ	℥ xij.
Confectionis Hedychroi	℥ ix.
Anisi	℥ vj.
Sisonis	℥ xviiij.
Thymiamatis Ammoniaci	℥ xij.
Foliorum Citri	℥ xij.

Vini veteris odorati quantum satis

F 5

fuetit

fuerit succis & liquoribus resolvendis. Mellis despumati optimi, ut Aëtius scribit, interprete Cornario, libras v. aut vj. Sed nos singulis specierum uncias ternas uncias mellis adiiciemus. Itaque sume melis despumati odorati quam optimi ℥ vj. ꝯ vij. ꝯ ij. β.

Arida omnia minutissime contundito. Opium vero & Myrrham, Hypocistidem, Bdellium, Lycium, Ammoniacum in vino dissolvito. Tragacanthâ deinde seorsum per se affuso vino dissolvito. Deinde omnia simul misceto, addendo etiam despumatam Artemisiæ succum. In univsum hanc confectioem eodem modo conficies, quo Theriacam: & eodem modo dimittenda est ut effervescat, non omnino repleto vase.

NICOLAUS *Alexandrinus* duas habet *Esära* compositiones; alteram magna, alteram vero *Hispaniensis* cognomento: sed quia confusa & indigesta tantum sunt moles, & numerosis, & nulla harmonia coëuntibus simplicibus constant, ideo nolimus eas hic ascribere, his duabus eius receptis paulo exactius compositis contenti.

RHOIS *Culipatri*, id est, *Sumach*; videlicet pulpa eius, sine ossis seminibus.

PHYLLI, id est, *Folii*. Cuius loco pone *Spica Romana*, *Macis ana* ꝯ vj.

TERRA *Cimolia*. Eius loco accipe *Boluum verum* preparatum.

SISON est semen illud nigrum quod Apio simile est, & vocatur improprie Amomi semen.

THYMIAMA Hammoniacum, i. Gummi Hammoniacum, quod vocant Ammoniacum.

VENTRIS Mergi, id est, Stomachi avis Mergi. Germanice vocatur ein Taucher.

NERION, i. arbor Oleander: pro cuius floribus accipe radices Vincetoxici. Legitur etiam in Aëtio rosarum Rhododaphnes; sed idem est quod flos Nerii: ideo alterum tantum eorum posuimus.

Mirifice contra lethalia venena prodest: aliosque usus multos habet, quos apud Aëtium libro 13. cap. 101. Paulum libro 7. cap. 11. Aëtiat. in libro De comp. medic. reperies.

Esdra Antidotus ex Aëtio.

Rz: Mameræ	℥	j.	
Amomi [eius loco sume nostrum Calamum aromaticum]	℥	ij.	
Junci odorati [id est, Squirantli]	℥	℞.	
Pyrethri	∅	vij.	
Croci	℥	j.	
Myrrhæ	℥	iiij.	
Styracis	℥	℞.	∅ ij.
Petroselini	∅	iiij.	
Tragacanthæ	℥	j.	
	F	6	Sueci

Succi Hypocistidis ʒ iiij.
 Ireos ʒ β. ʒ ij.
 Seminis Fœniculi ʒ j.
 Folii [aut succedanei eius] ʒ iiij.
 Radicis Ponticæ [id est, Rhabarbari]
 Rosarum siccarum Glycyrrhizæ
 Florum silvestris Punicæ
 Cinnamomi ana ʒ iiij.
 Nardi Celticæ ʒ j.
 Mellis despumati ꝑ vj. ʒ ix. ʒ vij.

Myrrham & Hypocistidem in vino dis-
 solve modico: Tragacantham vero per se
 etiam dissolve; & confice secundum artē.
 Actuarius ponit absurdum conficiendi
 modum, quem non sequimur.

*Mamera loco sume Doronicum Romanum.
 Florum silvestris Punicæ, i. florum Balaustio-
 rum.*

CONDITA.

Caro Citri Cortices Citri Flores Citri
 Arantia integra Cortices Arantiorum
 Flores Arantiorum Limones.

*Limones conditi frequenter pro Chebulis condi-
 tis venduntur. Sed facile deprehenditur dolus. Nam
 Chebuli unum tantum magnum & lignosum ha-
 bent nucleum; Limones vero multa semina, &c.*

Chebuli Myrobalani Bellerici Myro-
 balani

Emblici Myrobalani Citrini Myrobalani
 Indi